

S 21/03-984/03

V Brně dne 26. března 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 21/03, zahájeném dne 7. února 2003 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, jímž je pan Ing. Andrej Babiš, r.č. 540902/1860, bytem Sadová 577, Průhonice, Praha - západ, ve správním řízení zastoupený JUDr. Miroslavou Rybovou, na základě plné moci, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů, ke kterému dochází podle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na základě smlouvy o prodeji akcií, uzavřené dne 6. ledna 2003 mezi společností Ameropa Holding AG, se sídlem Rebgasse 108, Binningen, Švýcarsko, jako prodávajícím, a panem Ing. Andrejem Babišem, bytem Sadová 577, Průhonice, Praha - západ, jako kupujícím, v jejímž důsledku kupující získá akcie představující 40% podíl na základním kapitálu společnosti AGROFERT a.s., se sídlem Roháčova 1099/83, Praha 3, IČ: 60197773, čímž navýší svůj podíl na základním kapitálu společnosti AGROFERT a.s. na 85 % a získá tak možnost tuto společnost přímo a výlučně kontrolovat, se podle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e .

Odůvodnění:

Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vycházel zejména z návrhu na povolení spojení soutěžitelů, dotazníku k povolení spojení, smlouvy o prodeji akcií a dalších informací o spojujících se soutěžitelích.

Skutečnost, že se Úřad navrhovanou transakcí zabývá, byla zveřejněna v Obchodním věstníku č. 7/03 ze dne 19. února 2003. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek, ani později, Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení neobdržel.

Ve smyslu ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladům pro rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění.

I. Notifikační podmínky

Podle smlouvy o prodeji akcií ze dne 6. ledna 2003 je pan Ing. Andrej Babiš, bytem Sadová 577, Průhonice, Praha – západ (dále jen „pan Babiš“), kupujícím akcií představujících 40% podíl na základním kapitálu společnosti AGROFERT a.s., se sídlem Roháčova 1099/83, Praha 3, IČ: 60197773 (dále jen „AGROFERT“). Prodávajícím uvedených akcií je společnost Ameropa Holding AG, se sídlem Rebgasse 108, Binningen, Švýcarsko (dále jen „AMEROPA“).

Pan Babiš je osobou kontrolující alespoň jeden podnik (společnost AGROTER s.r.o., se sídlem Sadová 577, Průhonice, Praha – západ), a z tohoto důvodu se na něj v případě, že získá možnost kontrolovat jiný podnik podle § 12 odst. 3 zákona, vztahuje notifikační povinnost dle § 15 zákona. Již před realizací výše uvedené koupě akcií vlastnil pan Babiš 45% podíl na základním kapitálu společnosti AGROFERT, totožný podíl na základním kapitálu AGROFERT vlastnila před realizací oznamované transakce společnost AMEROPA a zbývající 10% podíl vlastní společnost AGROTER, s.r.o. (dále jen „AGROTER“).

Pro posouzení navrhovaného spojení soutěžitelů je významná otázka dosavadního výkonu kontroly nad společností AGROFERT. Z šetření Úřadu vyplynulo, že tuto kontrolu vykonával pan Babiš společně se společností AMEROPA. Jak pan Babiš, tak AMEROPA disponovali 45% podílem na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti AGROFERT. Dle stanov této společnosti je valná hromada společnosti, tedy orgán oprávněný činit strategická rozhodnutí společnosti, usnášení schopná za účasti akcionářů majících akcie, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje 67 % základního kapitálu společnosti. Valná hromada rozhoduje dvouřetinovou většinou hlasů přítomných akcionářů, není-li k rozhodnutí podle zákona či podle stanov zapotřebí ještě vyšší počet hlasů. Z výše uvedeného vyplývá, vzhledem k neexistenci jiné právní či faktické skutečnosti týkající se výkonu hlasovacích práv, že pan Babiš, přestože disponoval nepřímo 55% podílem na hlasovacích právech, nebyl před uskutečněním předmětné transakce schopen na řádné valné hromadě prosadit své rozhodnutí bez podpory společnosti AMEROPA. Situace je tedy v podstatě shodná, jako kdyby oba hlavní akcionáři drželi poloviční podíl na hlasovacích právech. Není tedy třeba zkoumat další okolnosti určování či ovlivňování soutěžního chování společnosti AGROFERT, neboť v obdobných případech je společná kontrola dána bez dalšího (např. práva veta apod.).

Navrhovaná transakce umožní panu Babišovi disponovat akciemi společnosti AGROFERT představujícími celkem 95% podíl na základním kapitálu společnosti (85 % přímo a 10 % prostřednictvím společnosti AGROTER). V důsledku toho získá pan Babiš možnost tuto společnost výlučně kontrolovat. Společnost AMEROPA zůstane vlastníkem 5 % akcií společnosti AGROFERT a nebude mít nadále v této společnosti kontrolní vliv.

Pokud jde o kvalitu kontroly, platí, že ustanovení zákona týkající se vzniku kontroly (§ 12 odst. 3) se vztahuje, stejně jako ustanovení čl. 3 nařízení Rady (ES) č. 4064/89 o kontrole spojování soutěžitelů, ve znění pozdějších předpisů, nejen na případy získání kontroly nad konkrétním soutěžitelem či jeho podnikem ze strany jiného subjektu, ale též na jakoukoliv transakci, která má za následek změnu kvality kontroly. V otázce kvalitativního rozdílu mezi kontrolou společnou a výlučnou je třeba konstatovat, že kontrola, tj. rozhodující vliv na soutěžní chování soutěžitele, vykonávaná samostatně se podstatně liší od kontroly, jež je vykonávána společně, neboť ve druhém případě je vždy nutné brát ohled na potenciálně odlišné zájmy druhé strany. Jestliže tedy jeden podnikatel, který doposud výhradně kontroloval podnik soutěžitele, přizve dalšího podnikatele tak, že vznikne společná kontrola nad joint venture, jedná se o spojení soutěžitelů, stejně jako v případě, kdy jeden z partnerů v joint venture získá od druhého partnera jeho podíl ve společném podniku.

Posuzované nabytí 40 % akcií společnosti AGROFERT ze strany pana Babiše tedy představuje kvalitativní přechod od kontroly vykonávané společně ke kontrole výlučné, a tato transakce tak zakládá spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 zákona.

V dalším se Úřad zabýval otázkou, zda navrhované spojení splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že celkový celosvětový čistý obrat spojujících se soutěžitelů byl v posledním účetním období vyšší než 5 miliard Kč a podmínka ustanovení § 13 písm. a) zákona je tedy splněna, navrhované spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu podle § 12 a násl. zákona.

II. Strany spojení

Pan **Babiš**, jakožto fyzická osoba, která není podnikatelem, na žádném relevantním trhu na území České republiky nepůsobí. Prostřednictvím 100% obchodního podílu kontroluje společnost AGROTER, která nevyrábí ani neobchoduje žádné produkty, vykazovaný obrat dosahuje pouze prostřednictvím pronájmu nemovitostí, který je hlavním předmětem jejího podnikání.

Již před uskutečněním transakce byl pan Babiš personálně propojen se společností AGROFERT, neboť je předsedou představenstva společností AGROFERT a AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 1101/89, Praha 3 (dále jen „AGROFERT HOLDING“).

Společnost **AGROFERT** je společností, jejíž rozhodující činností je správa majetkové účasti ve společnosti AGROFERT HOLDING, jejímž je jediným akcionářem. Společnost AGROFERT HOLDING je obchodní společností bez vlastního výrobního programu, která formou majetkových účastí sdružuje další obchodní a výrobní společnosti na území ČR. Skupina AGROFERT zaměřuje svoji činnost do tří základních oblastí, jednak je to činnost související se zemědělstvím, činnost související s potravinářstvím a rovněž činnost související s průmyslovou výrobou a prodejem chemických látek na bázi anorganické i organické chemie.

Z celého holdingu působí přibližně 30 společností v zemědělském sektoru. Majetkové účasti ve většině z těchto společností vlastní a spravuje společnost AGFTRADING, a.s., se sídlem Roháčova 1099/83, Praha 3. Jedná se zejména o společnosti typu ZZN, tedy Zemědělské zásobování a nákup, či ACHP, tj. agrochemické podniky, které se zabývají obchodováním s potřebami pro zemědělskou prvovýrobu (průmyslová hnojiva, pesticidy, mořidla) a poskytováním služeb pro zemědělce (např. sklizňové služby, posklizňový výkup plodin a jejich ošetření). Většina společností typu ZZN rovněž vyrábí krmné směsi pro zvířata a v menší míře se zabývají výkrmem drůbeže či prasat. V rámci majetkové struktury skupiny AGROFERT dále působí potravinářské společnosti Maso Planá, a.s. a MASNA Studená, a.s., které se zabývají zpracováním vepřového a hovězího masa. Součástí společnosti

AGFTRADING jsou, jakožto organizační složky, bývalá společnost ADEX, a.s., zabývající se porážkou a zpracováním krůt těžkého typu, a bývalá společnost Krůta Hodonín, závod na porážku a zpracování krůt těžkého typu bez vlastní finalizace výrobků. Svým působením pokrývají zemědělské a potravinářské společnosti území celé České republiky.

V sektoru chemického průmyslu kontroluje AGROFERT následující společnosti:

- (i) **DEZA a.s.**, se sídlem Masarykova 753, Valašské Meziříčí
- (ii) **PRECHEZA a.s.**, se sídlem nář. Dr. E. Beneše 24, Přerov
- (iii) **PRECOLOR, a.s.**, se sídlem nář. Dr. E. Beneše 24, Přerov
- (iv) **AGROBOHEMIE, a.s.**, se sídlem Tereziánská 147, Lovosice,

Prostřednictvím společné kontroly vykonávané nad společností Agrobohemie se AGROFERT HOLDING podílí rovněž na kontrole společností Lovochemie, a.s. a ALIACHEM, a.s.

III. Dopady spojení

Za účelem zjištění, zda navrhovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vymezuje relevantní trh, kterým je v souladu s § 2 odst. 2 zákona trh zboží, které je z hlediska charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

Při vymezování relevantních trhů dotčených v jednotlivých případech spojení, k nimž dochází dle § 12 odst. 3 zákona, vychází Úřad ze vzájemné zastupitelnosti zboží, jakož i z činností, které na území České republiky provozuje soutěžitel, nad nímž je v důsledku spojení získávána kontrola, z nich se pak zaměřuje zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi navrhovatele.

Jak bylo výše uvedeno, společnosti skupiny AGROFERT mají široké pole působnosti, mezi hlavní činnosti spadá skladování a obchodování zemědělských komodit, chov drůbeže a prasat, jejich následná porážka a zpracování, ale i výroba a prodej chemikálií, od hnojiv až po specifické chemické sloučeniny organické i anorganické chemie.

Vzhledem k tomu, že činnost pana Babiše, resp. společnosti AGROTER s činností skupiny AGROFERT nijak nesouvisí, to znamená, že struktura trhů, na nichž společnosti této skupiny působí, nebude žádným způsobem dotčena, a s ohledem na to, že v důsledku posuzované transakce dojde pouze ke kvalitativnímu posunu ve výkonu kontroly nad společností AGROFERT z kontroly společné na výlučnou, má Úřad za to, že bližšího vymezení spojení dotčených relevantních trhů není v tomto konkrétním případě zapotřebí.

Posuzovaným spojením nedochází k navýšení tržních podílů spojujících se soutěžitelů, a proto s ohledem k výše uvedeným skutečnostem Úřad konstatuje, že v důsledku spojení nedojde ke vzniku ani posílení dominantního postavení spojujících se soutěžitelů, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže.

Pro naplnění podmínky, uvedené v § 16 odst. 2 věta třetí zákona, Úřad rozhodl o tom, že navrhované spojení soutěžitelů povoluje a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení (správní řád), v platném znění, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel
v zastoupení
JUDr. Robert Neruda
pověřený zastupováním

PM: 15. dubna 2003

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Miroslava Rybová
AGROFERT HOLDING, a.s.
Roháčova 1101/89
130 00 Praha 3